

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnistvo in ekspeditija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven tedaj in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 140.

V Ljubljani, v četrtek 23. junija 1898.

Letnik XXVI

Slavlje v Pragi.

Slavnosti v Pragi so se zvršile sijajno, v lepi harmoniji, brez neredov in izgredov. Stari narodni nasprotniki, osobito prusaški kričači, so prežali na priliko, da bi zagnali krik o panslavizmu ter sumničili cesarju in državi zveste Slované. Ker pa lisjaki ne najdejo pravega povoda za svoje zlobne nakane, podtikajo raznim napitnicam in govorom državi nevarne tendence.

Prva med ovaduhmi je zopet židovska »Neue Freie Presse«, stara grešna klevetnica. Vrgla se se je z gadjim strupom na predsednika carske petrograjske akademije, velikega kneza Konstantina, in generala Komarova. Velikemu knezu podtika sovraštvo do nemškega rodu in njegovo nedolžno brzozavko imenuje bojni klic proti ustanoviteljem Avstrije. Dotična brzozavka slóve: »Carska akademija vednosti v Petrogradu izraža posebno veselje povodom stoletnice rojstva velikega češkega zgodovinarja Palackega, ki je s svojimi učenimi deli pripomogel k preporodu in napredku češkega naroda. Taki narodni buditelji živé v hvaležnem spominu svojega naroda. Naj bi Slovanstvo rodilo mnogo takih slovečih mož.«

Kdo more v teh besedah zaslediti najmanjši znak panslavizma in sovraštva proti Nemcem? Seveda, knez Konstantin je Slovan, in Slovan je bil Palacky, a ob jednom z dušo in telom avstrijski domoljub. On je izgovoril krilate besede: »Ko bi Avstrije ne bilo, morala bi nastati.« Toda »Neue Freie Presse«, ki je minolo leto objavila surovi bojni klic Momenov proti avstrijskim Slovanom,

podtika Komarovu hujskanje proti Nemčiji, poziv na boj proti nemštvu in trodržavni zvezi. In vendar v govorih generala Komarova ne zasledimo trohice tega, kar čeljusti dunajska židinja.

A bode jo v oči in njene duševne posestrime, da se avstrijski Slovani združujejo za avstrijsko misel in avstrijski blagor. Razgnala bi rada s praznim strašilom panslavizma sedanjo desnico, pozvala na pomoč javno mnenje v Nemčiji ter vplivala na vnajnega ministra. In to tolovajstvo v istini ni brez vpliva na jako občutljivo tehniko grofa Goluchowskega.

Včerašnji »Fremdenblatt« glasiló unanje vlade, piše namreč: »Z jako netaktnim govorom generala Komarova peča se danes vse javno mnenje v Avstriji. Povedali smo že svoje mnenje ter še dostavljamo, da časnikar Komarov nikakor ni poklicani zastopnik javnega mnenja ruske dežele, koder s svojim listom v merodajnih krogih uživa le največje zaničevanje. Kakor vemo iz gotovega vira, je oblastvo imenovanemu generalu prepovedalo nositi uniformo ter mu dalo razumeti, da obsoja njegove govore v prijateljski državi, koder vladajo narodna nasprotja in morejo taki govori le mir kaliti. Komarov se mora znani avstrijski gostoljubnosti zahvaliti, da je še v mejah črno-rumenih kolov. Pričakujemo, da ne bode dalje grešil na avstrijsko potrpežljivost, ker bi sicer moralo oblastvo skrajšati čas njegovega bivanja v Avstriji.«

Naravnost izpovemo, da so nas te besede sicer resnega lista naravnost iznenadile. Iz znanih vzrokov zamolčimo svojo sodbo. Čudno pa je, da

se »ugledno glasilo« s toliko srditostjo zaletava v moža, ki »v merodajnih ruskih krogih uživa največje zaničevanje«. Naj bi gotovi krogi raje pazili na one kroge, ki se javno ponašajo s plavicami.

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. junija.

Položaj v Avstriji se v zadnjih dneh ni izpremenil. Trgovinski minister dr. Baernreither še vedno poskuša omehčati trdovratna srca nemških voditeljev, da pritrdijo pogajanju z zastopniki češkega naroda glede češko-nemške sprave. Dogovarjal se je v tem oziru z voditeljem nemško-liberalne stranke profesorjem dr. Marchetom. Minister se seveda nerad loči od svojega dosedanjega sedeža, radi tega skuša izvesti, kar se grofu Thunu dosedaj ni posrečilo. — Jutri dospe na Dunaj ogerska kvotna deputacija, da se nadaljuje pogajanje z avstrijsko kvotno deputacijo glede določitve kvotnega ključa. — Paragraf 14. nastopi kmalu svojo vladu. Zadnji ministerski svet se je obširneje pečal s tem vprašanjem. Zadnje dni tega meseca objavi uradni list cesarsko naredbo, s katero se odobruje proračunski provizorij za drugo polletje. Tekom julija objavi se tudi zakon glede sladkornega davka, kajti veljava dotičnega provizorija poteče s 1. avgustom. Isti mesec se potom tega paragrafa reši še vladna predloga glede pristojbin pri prepisnih, vprašanja, ki se tičejo uveljavljanja uradniških plač, se pa rešijo prve dni meseca avgusta.

LISTEK.

Romanopisec.

(Slavko Potnik.)

Vstopil sem v gostilni v posebno sobo, kjer me je pričakoval U. pri čaši mrzlega piva.

»Na zdravje!«

»Kako? Dolgo te ni bilo. Ne vem, če so Izraelci čakali delj časa na — —«

»Bah, dela čez glavo; komaj se ukradem malo iz sobe. Potem pa še to blato, da se človeku kar gabi iz zaduhle sobe na ulico. Bal sem se, da običim sredi cesté, ali pa izgubim kaloše? To je neznosno! . . .«

Slekel sem si havelok ter ga obesil na bližnji klin.

»Izvolite?« me je vprašala mlada natakara.

»Pivo!«

»He-he! Ivanka! Še meni jedno. Ej, ej, kako si mi danes rdeča, baš kakor paprika.«

Glasno se je nasmejal svojemu dvomljivo duhovitemu dovtipu. Rad se je pokazal s svojim humorjem, zlasti tam, kjer se mu ni bilo bati, da bi se osmešil; mnogokrat je bil piker, ciničen v svojih besedah, a nisem mu nikdar zameril. Poznal sem ga že iz šolskih klopij. — Hotel je tudi biti interesanten in zato mi je nasprotoval vselej in povsod. Opozicija, to je bilo njegovo geslo, makari, če se postavi vsemu svetu v na-

sprotje. Samo, da je nasprotoval, da je bil originalen, četudi mnogokrat smešno originalen. Sicer pa ni bil napačen človek ta, recimo, prijatelj moj.

»Takov si ti mož-beseda?« sem mu dejal, ko sem prisedel k mizi.

»Kaj? Kako misliš?«

»Si-li pozabil, kaj si rekel zadnjič?«

»Aha! — Že res. Da bom odslej kadil le iz pipe po lepi, staroslovenski navadi. — Ah, to je moralo biti krasno tedaj, ko je vlekél naš Samo iz velike porcelanke s podobo divne Žive ali Vesne. Ah! . . .«

Nehoté sem se moral smejati drznim anahronizmom njegovim.

»Torej to si tudi rekel? Tega pa niti vedel nisem. Kaj pa s pivom?«

»Ah, da! Kako je že bilo? Govorili smo v družbi o narodni pivovarni, ne? In rekel sem, da ne bom pil piva, dokler ne dobimo národnega. Ali ne?«

»Da.«

»Dolgo bi moral čakati. Pivo je pivo. Beseda se hitro zine, a piva se ne odvadi človek tako hitro. Kaj?«

»Originalen si pa res tudi gledé pojma o dani besedi! . . .«

»Kaj originalen! — Če bi vselej držal dano besedo, bi se moral ženiti že — petič«, je lagal. Vselej se je jezil, ako mu je kdo kaj namignil o njegovi posili-originalnosti.

»Sicer pa«, je nadaljeval v navadnem tonu,

»to ni nič originalnega. Kdo drži v našem stoletju dano besedo, kdo? Nihče!«

»Pustiva to!« sem dejal. »Si-li prinesel?«

»Da. Toda, prej ko ti stvar izročim, še nekaj besed, da me ne boš umel napačno.«

»Radoveden sem.«

»Kakor veš, se naglašá pri nas zmiraj in zmiraj izvirnost. Vrag pa bodi izviren, če se je že toliko napisalo; po nedolžnem te lahko obso-dijo plagijatorstva, če iztaknejo kje v švedskih ali španjskih romanih kaj sličnega, četudi se ti o onih romanih niti sanjalo ni. — Pomagati si torej moramo z lažjo, da zadostimo tej obči želji po originalnih spisih. Seveda mora biti tudi laž izvirna. No, saj me razumeš, kaj hočem reči.«

»Prav dobro! Toda moderna struja zahteva, da naj pisatelj riše življenje, kakoršno je; saj menda tudi ti njen pristaš.«

»Seveda, kakoršno je. Toda, no — —. Prav za prav moramo risati življenje, kakeršno v obče, vsaj pri nas, — ni, ker hočemo biti moderni. To zanima, to vleče, to gladi, ščegeče, to razburja živce, to je . . . kaj bi rekel? . . . opij — —. V jednom obziru mora biti pisatelj originalen, originalen v laži, v iznajdbi pikantnih prizorov, v risanju izrez na prsih, v opisovanju vitkih divnih, propalih junakinj . . . Razumeš?«

»To je tvoja »estetika«! Pustiva to! Nekaj pa bi ti le svetoval. Pisatelju je treba obče izobraženosti. — —«

»Ali je nimam?«

Poslanec dr. Slavik naznanja v posebnem pismu svojim volilcem, da odlaga svoj državnozborski mandat. V dotičnem pismu pravi, da se več ne more strinjati s politiko mladočeškega kluba, ki je v zadnjem času opustil več programatičnih zahtev, posebno kar se tiče federalistične preosnove države in samostojnosti dežela češke krone. Nadalje pa odlaga svoj državnozborski mandat tudi vsled tega, ker je uvidel, da od sedanjega državnega zbora niti v narodnem niti v političnem in gospodarskem oziru ne smemo prav ničesar pričakovati. Pa tudi večina sploh po njegovem mnenju prav nič ni naklonjena glavnim mladočeškim težnjam, in vkljub temu vztraja klub v večini in kaže vladi prijazno lice. Iz vseh teh razlogov Slavik ne mara več pohajati v parlament in se toraj odpoveduje poslanstvu. Kar se tiče očitanih glede desnice, so pač večinoma neutemeljena, kajti tudi najboljši njen član ne more ničesar storiti, ker je sploh cel parlament nezmožen za vsako delo.

Nemško in mažarsko časopisje in Pa-lackega slavnost. Nemško-nacionalno in mažarsko-liberalno časopisje zadnji čas neizmerno gromi proti »panslavistični« demonstraciji pri Pa-lackega slavnosti. Poleg dunajske židinke »N. Fr. Presse« so najdrznejši in najpogumnejši mažarski listi »Pesti Hirlap«, »Pesti Naplo« in »Egyetertes«. Po njih mnenju je v nevarnosti trozveza, nemštvo, mažarstvo. Boli te patentirance, da se je toliko slavila slovanska solidarnost in hujskalo proti že itak »zatiranemu« nemštvu in mažarstvu. Jako patetično vzklika »Pesti Hirlap« mej drugim: Jeli državna oblast v Avstriji res že tako daleč prišla, da se na njeni zemlji na tak (!) način žali nemški rod in z njo zvezano nemško cesarstvo? Za avstrijsko vlado je prišla ura odločitve. Dogodki v Pragi govore glasneje, kot vse drugo. Ako se želi, da se Avstrija poslovanj, je za to sedaj najugodnejša prilika, ako pa ne, tedaj mora odzvoniti slovanski politiki na celi črti. Sicer pa nastopi z vso odločnostjo Ogerska proti taki politiki, ki preti ugonobiti ne samo Avstrijo, marveč celo monarhijo. Še bolj bedasto rohni »Budapesti Naplo«, ki piše: Ime Komarov pomeni nov oddelek v svetovni zgodovini. Isti dan, ko je govoril on, se je notranji krizi v Avstriji pridružila še zunanja nevarnost. Ruski generali ne nastopajo tako drzno brez vsakega vzroka. — Tako in jednako pišejo Slovanom skrajno sovražni listi in pozivljajo avstrijsko vlado, naj kratkomalo zamaši usta vsem Slovanom, pred vsem pa generala Komarova takoj zapodi čez mejo, da se več ne vrne na »nemško-mažarsko« avstrijsko zemljo.

Razmerje mej Avstro-Ogersko in Črno-goro je v novejšem času zelo napeto in »Fremdenblatt« ter »Glas Crnogorca«, čegar glavni urednik je nota bene sam knez Nikita, sta si hudo v lasih. Povod temu je naslednji dogodek. Knez

Nikita podal se je, kot smo svojedobno poročali, na Angleško pokloniti se kraljici Viktoriji ter se ji zahvaliti za podeljeno mu odlikovanje. Obisk je imel toraj le značaj uljudnosti brez vsake politične barve. Ko se je knez vrnil s potovanja, pisal je zgoraj omenjeni list »Glas Crnogorca« nastopno: »Knez Nikita se je s princem Nikolajem vrnil v Cetinje. Njegovo poslanstvo je imelo najboljši uspeh; knez si je zagotovil pomoč Anglije za srbsko stvar. Kaj pomeni varstvo Anglije in Rusije poleg pomoči od strani Italije in Francije za Črnogoro, je jasno ko beli dan. Zmaga dobre srbske stvari je zagotovljena«. To vest, ki izhaja po mnenju merodajnih krogov naravnost od kneza Nikite, je angleški lord Salisbury uradno proglasil kot popolno neosnovanim ter dostavil, da se za bivanja črnogorskega kneza ni spregovorila niti jedna tozadevna beseda. Izjava črnogorskega lista je toraj popolno neopravičena. Ker so pa to izjavo angleške vlade objavili najprej avstrijski in ogerski listi, poslala je črnogorska vlada v svet izjavo, v kateri se naglašja, da je avstrijska vlada nevoščljiva knezovim uspehom v Londonu, da hočejo avstrijski vodilni krogi izživati in hujskati proti Črnogorcem ter da taka pisava jasno dokazuje, kako sodijo na Dunaju in v Budimpešti o Črnogorcih. Tem izvajanjem odgovarja včerajšnji »Fremdenblatt«, ki piše mej drugim: Taka drzna domnevanja pač ne pristojajo oficijoznemu listu vlade, ki je že mnogokrat apelovala na našo dobrohotnost in kateri je dolžna svojo zahvalo. Taka domnevanja niso le slaba zahvala za izkazane dobrote, marveč tudi zelo neprimerno sredstvo v dosego nadaljnjih enakih dobrot. — Še ostreje obsoja postopanje Črnogorcev dunajska »Reichswehr«, ki svetuje Črnogorcem, naj bodo mirni, sicer se dobe sredstva ne samo na Dunaju in v Budimpešti, marveč še bližje Cetinja, ki bodo ukrotila nemirne vročekrvnike.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. junija.

(Državna podpora.) Naučno ministerstvo je v prospeh kmetijskih tečajev na ljudskih šolah in šol. vrhov dovolilo 300 gld. podpore.

(Črnomaljski vodovod) bode v spomin na petdesetletnico vladanja presvetlega cesarja slovesno otvorjen dne 11. julija t. l.

(Premeščen) je notar g. A. Šlamberger iz Ljutomera v Kranj.

(Umrl) je 14. t. m. v Koprivi na Krasu č. g. Peter Mach, ekspozit, v 30. letu svoje starosti. Bil je rodod Čeh in obče spoštovan. N. v m. p.!

(Na Bledu v cerkvi na otoku) bode od 22. junija naprej vsak dan ob 7. sv. maša.

(Pevski zbor »Glasbene Matice«) ima jutri in pojutrišnjem, to je v petek in soboto, ob 8. uri zvečer skupno pevsko vajo za mešan zbor. Prosi se polnoštevilne udeležbe!

(Sv. maša na Rožniku.) V nedeljo dné 26. t. m. imajo delavke tobačne tovarne ob 1/2 8. uri na Rožniku slovesno sv. mašo s pridigo. Med sveto mašo poje pevski zbor viške čitalnice.

(Iz šentpeterskega predmestja.) Znamenit in posebno izreden praznik za tukajšno šentpetersko faro bil je pretečeno nedeljo; praznik slovesnega posvečevanja novega velikega altarja. Radostnim srcem pozdravil je vsak faran preveselo vest, da bode presvetli knezoškof gospod dr. Anton Bonaventura Jeglič slovesno blagoslovil novi veliki altar. Da pokaže udanost in veselje do škofa, hotelo je staro in mlado, da dostojno okraši dohod farne cerkve. In posrečilo se jim je. Velikanski prostor od župne cerkve do konca župnijskega vrta na sv. Petra cesti spremenjen je bil v prekrasni drevored samih mlajev, katere so kinčale narodne, cerkvene in cesarske zastave. Vsako dolgo vrsto mlajev vezale so dve vrste svežih lipovih in smrekovih vencev, v katere so bile upletene lepe duhteče vrtnice. Prostor od cerkvenih velikih vrat do ograje pred cerkvijo bil je veličastno okrašen še z velikanskimi inozemskimi cveticami. Štirje slavoloki s slavnosti primer-nimi napisi dičili so prekrasni drevored. Slavnostni uhod v drevored krasila sta dva po 8 metrov visoka impozantna s zelenjem in trobojnici okrašena obeliska. V jutro slavnostnega dne že pred določeno uro trlo se je že mnogobrojnega občinstva na okrašenem prostoru. Praznično oblečene deklice in dečki z lipovimi vejicami v rokah,

dekleta v krasni narodni noši, deklice iz Lichten-thurnovega zavoda in dečki iz Marijanišča in de-kliska Marijina družba s svojim lepim banderom na-pravili so slavnostni špalir. Pogled na to prekrasno celo skupino bil je veličasten. Občinstvo je komaj čakalo trenutka, da udanostno in navdušeno sprejme premilostnega vladiko. Na čelu svojih faranov pred prvim slavolokom pričakoval je ljubljani domači župnik prečastiti gospod Martin Malenšek v spremstvu domačih častitih gospodov kapelanov in cerkvenih ključarjev Presvetlega, kateri je prišel točno ob 8. uri v spremstvu prečastitih gospodov kano-nikov Zamejica in Kalana in svojih dvornih kape-lanov. Stopivšega raz voz pozdravila ga je v imenu vseh šentpeterskih faranov Minka Černetova s krep-kimi in navdušenimi besedami ter mu v istih imenu poklonila krasen šopek s trakovi; na kar se je škof najsrčnejše zahvalil, proseč Boga bla-goslova za lepo šentpetersko faro in njene dobre prebivalce. Po končanem sprejemu podal se je preuzvišeni vladika skozi slavnostni drevored na-vdušeno pozdravljan od vsega ogromnega ob-činstva v krasno okinčano cerkev, kjer je ob ve-likih asistenci blagoslovil krasni novi veliki oltar, potem pa daroval pontifikalno sv. mašo, po sveti masi podelil je pa vsemu zbranemu občinstvu sv. škofovski blagoslov in s tem je bila končana do-poludanska slavnost. Popoldne ob 2. uri imel je Presvetli slavnostno propoved, v kateri je razlagal v do zadnjega kotička napolnjeni cerkvi zbranim vernim imeniten pomen zjutrajšnjega posvečevanja, po slavnostnem govoru opravil je tudi pete lita-nije matere božje. Videzno ginjen zapustil je go-tovo vsak vdeleženeč slavnosti cerkev, želeč, da bi ostal preuzvišeni vladika vedno tako naklonjen in milosten vsem njemu v varstvo izročenim vernim. — Po kratkem odmoru obiskal je še naš Pre-svitli v spremstvu gospoda župnika več bolnih šentpeterskih farmanov. Tako smo s skromnimi besedami opisali nekoliko prelepo slavnost; vsem faranom šentpeterskim pa kličemo, da jim je vsa čast, ker so na tako sijajen način pokazali, da je najstarejša fara v celi škofiji tako odločno narodna, Bogu in cesarju udana.

(Z Brda) 21. jun. Prav lepo slovesnost obha-jali smo pri nas včeraj 20. t. m. Anton in He-lena Kremžar iz Papreč obhajala sta v sredi svo-jih hvaležnih, prav dobro preskrbljenih otrok in unukov svojo zlato poroko. Ker se enaka sloves-nost tukaj že blizo 30 let ni obhajala, bilo je pri-čujočega prav veliko ljudstva, ki je z zanima-njem sledilo ginljivim obredom zlate poroke v cerkvi ter želelo zlatoporočencema še prav veliko let. Dolga vrsta sorodnikov in prijateljev ju je spremljala v cerkev in potem v Lukovico k pri-prostemu obedu. Naj se zlatoporočencema spol-nijo vse njihove želje izražene pri zlati poroki!

(Izlet v Zagorje.) P. n. udeležnikom izleta p-evskega zbora »Glasbene Matice« v Zagorje se naznanja, da je južna železnica znižala vo-zno ceno ne le pevcem, marveč tudi nepevcem, toraj vsem izletnikom. Toliko v pojasnilo.

(Nesreča na Dolenjski železnici.) Vlak, ki pride v Ljubljano zvečer ob 1/2 9. uri, je odšel sinoči s kolodvora v Mirni Peči z zamudo 9 minut, ker sta ravno pred odhodom vsled neke nered-nosti pri izmenjavanju tira zadnja dva voza sko-čila s tira, vsled česar se je moral vlak ustaviti. Popotniki so se morali seveda presesti v prednje vozove in toraj ni bilo nikake posebne nesreče, le živina je morala ostati na ondotnem kolodvoru.

(Grozna nesreča) bi se bila danes zjutraj lahko pripetila na borovniškem mostu, ko je po 6. uri pridrdral brzovlak z Dunaja, kateremu se pa ni umaknil malo pred njim iz Ljubljane došli to-vorni vlak. Brzovlak bi se bil moral ustaviti pri nameščenem znamenju, a se ni iz dosedaj nezna-nega vzroka, marveč je z vso silo drdral proti kolodvoru. V tem hipu je skočil čuvaj Andrej Poglej z umikajočega se tovrnega vlaka ter hitel kar se je dalo z zastavico proti besnemu vlaku. K sreči ga je strojevodja pravočasno opazil ter ustavil vlak na mestu, kjer bi se bila brezdvomno pripetila grozna nesreča. Vlaka sta sicer trčila skupaj, toda le stroj brzovlaka je neznatno poško-dovan, tako da je lahko kmalu na to oddrdral proti Trstu.

(Iz vode so potegnili) danes dopoldne pečarja Janeza Urana, katerega so pogrešali že deset dni. Na čelu ima veliko rano. Ali je nesreča ali zločinstvo, se ne ve.

»Ne!«

»V čem obstoji današnja obča izobraženost?« me je vprašal. »V tem, da veš, kdo je bil Goethe, kdo Schiller, da veš, da je bil Shakespeare slaven dramatik, da je Zola naturalist, da prebereš nje-govo »Nano« ter da govoriš o vsem z nekakega višjega stališča ter zametuješ vse staro, prejšnje, da znaš par salonskih fraz, gosposki poklon.«

»Ne odrekam ti, da bi vsega tega in še več ne znal, a to ne zadostuje za — pisatelja. On mora poznati svetovno literaturo, da si lahko ustvari sodbo o lepem, dobrem...«

»Ah, kaj! Kateri naših modernih pisateljev je izobražen, kakor želiš ti. Nobeden, nobeden, pravim — —. Če se hoče pokazati, poišče tri, štiri laške, francoske ali celo angleške besede v kakem leksikonu...«

»Vidim, da si danes prav po gorenjsko trd,« sem dejal. »Kako pa, če bi se moral zagovarjati pred nasprotno kritiko. Kaj boš počel, če nimaš svoje sodbe? Tvoja estetika ti ne zadostuje.«

»Nič. — Modro molčal ter pisal — naprej. Enkrat bodo se pač naveličali, sicer pa se najdejo tudi zagovorniki takoj —.«

Nasprotovati mu več nisem hotel, ker sem vedel, da bi bilo zastonj.

»Tako torej; zdaj pa poglej osnovo!«

Dal mi je nekaj papirjev, na katerih je za-snoval v kratkih potezih moderno družinski ro-man »Naše življenje«. (Dalje sledi.)

(Zdravje v Ljubljani) od 12. do 18. junija. Novorojenih je bilo 26. Umrlo jih je 21, mej njimi za vratico 1, za jetiko 7, za vnetjem sopilnih organov 1, vsled mrtvouda 2, za različnimi boleznimi 10; med njimi je tujcev 7, iz zavodov 9. Za infekcijskimi boleznimi sta oboleli 2 osebi, in sicer 1 za vratico, 1 za varicello.

(Okrajni zastop na Laškem) je sklenil za čas življenja presvetlega cesarja vsako leto iz okrajnih sredstev nakazati osmerim občinam 800 kron, katere naj se dne 2. decembra razdele revežem.

(Birmovanje v lavantinski škofiji.) Dne 25. t. m. v Št. Rupertu pri Laškem, dne 26. v Laškem Trgu, dne 27. pri Sv. Nikolaju, dne 28. v Jurjevem kloštru, dne 29. v Razboru, dne 30. na Loki, dne 1. julija v Širju, dne 2. v Dolu, dne 3. v Trbovljah, dne 4. pri Sv. Jederti in dne 5. pri Sv. Marjeti.

(V morskem kopališču) v Gračcu je s Kranjskega 11 otrok. Kopališka doba za te bolnike se konča z zadnjim dnem junija.

(Električna razsvetljava v Trstu.) Po tržaškem mestu polagajo kovinske žice za električno razsvetlavo, ki se otvori v septembru ali oktobru po glavnih ulicah.

(Rektorjem) na zagrebškem vseučilišču je za prihodnje šolsko leto izvoljen profesor dr. Jos. Silović, dekanoma dr. Mavrović in dr. Arnold.

(100.000 kron in štirikrat 25.000 kron) so glavni dobitki velike jubilejne razstavne loterije, ki se izplačajo v gotovini z odbitkom le 20 odstotkov. Opozorjamo svoje č. bralce na to, da se vrši prvo žrebanje nepreklicno dne 25. junija 1898.

Društva.

(I. ljubljansko kolesarsko društvo v Ljubljani) priredi v nedeljo dne 3. julija 1898. leta svojo I. narodno dirko. — Vspored slavnosti: V soboto dne 2. julija t. l.: Pričakovanje gostov pri vlakih. Ob 8. uri zvečer: Prijateljski sestanek v gostilni Frana Rozmana pri Virantu na vrtu. V nedeljo dne 3. julija t. l.: Sestanek v gostilni Frana Rozmana ob 9. uri dopoldne. Točno ob 4. uri popoldne pričetek dirke. Pri dirki svira vojaška godba slavnega c. in kr. pešpolka Leopolda II., kralj Belgijcev, št. 27. Ob 8. uri zvečer koncert in razdelitev nagrad na vrtu »Narodnega doma«, odnosno v Sokolovi telovadnici. Vstopnina 30 kr. za osebo, 15 kr. za člane narodnih kolesarskih društev. Pri koncertu sodelujeta slavno pevsko društvo »Slavec« pod vodstvom gospoda Beneška in slavni tamburaški zbor »Zvezda« pod vodstvom gospoda J. Gorjanca. — Vspored dirke. Dolžina dirkališča 400 metrov. 1. Dirka juniorov: 1000 metrov = $2\frac{1}{2}$ kroga. Otvorjena za vse slovenske vozače, kateri so pri kakem slovenskem kolesarskem društvu in kateri še niso na dirkališču dobili I. nagrade. Vloga 3 krone. Nagrade: Častna darila v vrednosti 25, 15 in 10 kron. 2. Glavna dirka: 4000 metrov = 10 krogov. Otvorjena za vse vozače. Vloga 6 Kr. Nagrade: Častna darila v vrednosti 80, 50 in 30 kron. Vodiču, ki vodi največ krogov, častno darilo v vrednosti 20 kron. 3. Dirka gostov: 3000 metrov = $7\frac{1}{2}$ krogov. Otvorjena za vse vozače, kateri niso člani kakega ljubljanskega kolesarskega društva. Vloga 5 kron. Nagrade: Častna darila v vrednosti 40, 25 in 15 kron. 4. Borba za prvenstvo I. ljubljanskega kolesarskega društva: 3000 metrov = $7\frac{1}{2}$ krogov. Otvorjena samo za člane društva. Vloga 6 kron. Prvi dobi naslov: Prvak I. ljubljanskega kolesarskega društva za leto 1898/99, častno darilo v vrednosti 60 kron in častni znak, drugi in tretji častne znake. 5. Vožnja na tandemih in na kolesih z več sedli: 3000 metrov = $7\frac{1}{2}$ krogov. Otvorjena za vse vozače. Vloga 4 krone. Nagrade: Častna darila v vrednosti za prve 50 kron, za druge 30 Kr. 6. Dirka seniorov: 2000 metrov = 5 krogov. Otvorjena za vse vozače, kateri so prekorčili 30. leto. Zahtevajo se cestna kolesa. Vloga 3 Kr. Nagrade: Prvi, drugi in tretji častne znake. 7. Utešna vožnja: 1000 metrov = $2\frac{1}{2}$ kroga. Otvorjena za vse vozače, kateri niso dobili pri točkah, ki so dirkali, nobene nagrade. Prijave na startu. Brez vložka. Nagrade: Častna darila v vrednosti 20, 15 in 10 kron.

Telefonična in brzojavna poročila.

Gradec, 23. junija. Danes je bila pri nadsodnji prva apelna razprava v slovenski pravdi radi dostavljanja nemških rešitev na slovenske vloge od strani nekega sodišča na Kranjskem. Predsednik je prepovedal zastopnikoma dr. Krisper in dr. Stor slovenski govoriti in nadsod-

nija je proglasila sklep, da bode razprava popolnoma nemška, ker ni zakona, ki bi dopustil slovensko razpravo.

Dunaj, 23. junija. Pogajanja mej kvotnima deputacijama se jutri nadaljujejo. Delegation iz Budimpešte spremljata ministra Banffy in Lukacs.

Dunaj, 23. junija. „Neue Freie Presse“ objavlja brzojavko iz Budimpešte, v kateri se trdi, da se bode proti onim ogerskim državljanom, ki so se udeležili slavnosti v Pragi, postopalo z vso brezobzirnostjo. Govori se, da se v tem oziru ukrene nekaj postavodajalnim potom.

Praga, 23. junija. Palackega slavnost se je zaključila z izletom v Kutnohoru. Tam je izletnike pozdravil posl. Pacak. Pri banketu so razni slovanski govorniki naglašali slovansko solidarnost. Govoril je tudi general Komarov, ki je mej drugim rekel, da je nespametno govoriti, da so Čehi zajemali svojo kulturo iz nemštva, ker je ravno nasprotno dokazano. Komarov odpotuje proti večeru v Prago in se nočjo preko Draždan odpelje v Petrograd.

Levov, 23. junija. Pri dopolnilni volitvi za državni zbor je bil v okraju Tarnopol-Zbaraz-Skalat izvoljen zmerni Rusin dr. Gladyszowski.

Berolin, 23. junija. O nastopu ruskega generala Komarova pri Palackega slavnosti se tukajšnje časopisje izraža zelo nepovoljno, vendar pa mu ne pripisuje nobene politične važnosti.

Pariz, 23. junija. Predsednik Faure se je razgovarjal včeraj s predsednikoma obeh zbornic. Trdi se, da v kratkem pozove k sebi onega moža, kateremu poveri sestavo kabineta. Govori se o Brissonu in Bourgeoisu.

Pariz, 23. junija. Sarrienu se ni do cela posrečila sestava kabineta. Ovire so mu povzročali Bourgeois in drugovi. Predsednik Faure je naročil senatorju Peytralju, naj poskusi s sestavo ministerstva. Izprosil si je jeden dan odloga.

Rim, 23. junija. Zdravstveno stanje sv. Očeta je prav povoljno. Včeraj po maši je vsprejel ogerskega škofa Rimelyja in se popoldne dalje časa sprehajal. Poročila o boleznih papeževi so toraj neosnovana.

Vojska mej Spanijo in Ameriko.

Iz raznih ameriških in španskih poročil je posneti, da so ameriške ladje z vojnimi četami vendar le dospele pred Santiago, ne ve se pa, kedaj se je to zgodilo, ker uradna in druga poročila ne označijo dneva. Res je pa vendarle in to sedaj tudi Amerikanci priznavajo, da se čete še ne nahajajo na kubanski zemlji in da se tudi še ne bodo tako kmalu.

Za izkrcanje čet sta določena dva kraja, namreč Caymanera v Guantanamoškem zalivu, kjer se je nekaj Amerikancev že pred jednim tednom priplazilo na suho in kjer so jim Španjci zabranili nadaljnje prodiranje, in pa Baiquiri v bližini vhoda v zaliv Santiago. Izkrcanje se pa seveda nikakor ne izvrši tako lahko, kakor so Amerikanci s prva domnevali, kajti Španci so se dobro pripravili na vsprejem ameriških gostov ter z več bataljoni zasedli obrežne višave. To je znano tudi voditeljema Sampsonu in Shafterju in zato skušata s pomočjo ustašev odpreti si pot v notranje otoka.

Tu se pa zelo motita, kajti vstaški vodja Garcia pri najboljši volji ne more zbrati okrog sebe toliko mož, da bi se jih zbal španski vojak ali pa da bi v boju z njimi pozabili na sovražnika v nižavi. Pričakovati je sicer resnih bojov na raznih straneh tega dela obrežja, toda Amerikanci morajo računati na moč španskih baterij, ki se lahko ustavljajo vsem navalom od strani ameriške pehote, topovi z ladij pa v tem slučaju ne bodo mogli ničesar opraviti.

S prva bodo Amerikanci poskušali z manjšimi četami svojo srečo, toda resno je dvomiti, da bi pri tem sami pričakovali kakega uspeha.

Madrid, 23. junija. Časopisje piše proti poročilu o odstopu kraljice-vladarice, ki se razširjajo iz Gibraltarja. Kraljica je podala dosedaj nebroj dokazov največje energije in hoče tudi nadalje storiti svojo dolžnost.

Barcelona, 23. junija. Položaj delavcev se je zelo poslabšal. V celi pokrajini je nad 17.000 delavcev brez dela.

London, 23. junija. „Times“ poroča iz Havane 21. t. m.: Polkovnik Linares je brzojavil, da je 60 ameriških ladij z vojnimi četami pred Santiago. Maršal Blanco je odposlal šest bataljonov v varstvo obrežja.

London, 23. junija. General Shafter in admiral Sampson sta se sošla 20. t. m. in sta se podala 17 milj od Santiago na suho, kjer sta dobila Garcia s 3000 ustaši, s katerim sta se razgovarjala o nadaljni akciji. Splošno se sodi, da se splošno izkrcavanje armade ne prične pred dvema ali tremi dnevi. Poskušalo se bo le z manjšimi četami.

Washington, 23. junija. Vojni tajnik je prejel brzojavko generala Shafterja, ki naznanja, da so se čete zmagnosno (?) izkrcale pri Baiquiri.

Madrid, 23. junija. Vlada še ni prejela nikakega obvestila o napadu na Santiago. Po uradnih virih se ceni število ameriških vojakov, ki se nameravajo izkrcati pri Santiago, na 20.000 mož. Španska vlada popolno zaupa generaloma Linares in Parajea, ki se nahajata v Santiago, kakor se tudi zanaša na navdušenje armade in civilnega prebivalstva, ki je voljno postaviti se v bran tujemu nasilstvu.

San Francisco, 23. junija. Poroča se, da namerava general Meritt 29. t. m. odpotovati s tretjo ekspedicijo proti Filipinom.

Newjork, 23. junija. „Journal“ objavlja brzojavko iz Hongkonga, v kateri se glasi, da je kitajska vlada zapovedala, naj ameriška ladija „Zafiro“ takoj ostavi kitajsko vodovje.

Newjork, 23. junija. Iz Havane se poroča: Maršal Blanco se je po napadu, pri katerem je bil ranjen, podal iz vladnega posloja v trdnjavo de la Principe, kjer vodi nadalje civilno upravo.

Umrli so:

21. junija. Matija Slana, dninar, 69 let, Marije Terezije cesta 9, spridenje jeter.

22. junija. Jožef Amort, lampist, 71 let, Sv. Petra cesta št. 29, ostarelost.

V bolnišnici:

20. junija. Alojzij Savinšek, železniskega delavca sin, 18 ur, življenjska slabost.

VABILO

na

III. REDNI OBČNI ZBOR

„Posojilnice v Dobrépoljah,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo“,
ki se bode vršil

dne 29. rožnika 1898 ob 4. uri popoldne
v sobi bralnega društva v Dobrépoljah.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in predložitev letnega računa.
2. Potrjenje računa za leto 1897.
3. Volitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
4. Razni nasveti.

V Dobrépoljah, dne 5. rožnika 1898.

431 1-1

Načelstvo.

Prijatelji slovenske akad. mladine, naročite se na

„ZORO“,

ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva.

Cena: Za nedeljske 1 gld., za dijače 60 kr.

Upravitelj: Pavel Marija Valjavac, stud. iur.,

Dunaj, V. Matzleinsdorferstrasse 76, IV., 30.

Zahvala.

433 1-1

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam ob bridki izgubi naše nepozabne matere, gospé

Marjete Gallé

izrazili svoje sočutje, premilostnemu gospodu knezu in škofu dr. A. Jeglič-u za prijazni obisk in sveti blagoslov, preč. g. provincijalu p. Placidu Fabijan-u za ljubeznivo in požrtvovalno skrb v bolezni, preblag. g. Fr. Levcu, c. kr. profesorju in sol. nadzorniku, blag. gospodičnam učiteljicam in gosp. učiteljem mestnih sol, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za mnogobrojno spremstvo k večnemu počitku in vsem darovalcem krasnih vencev izrekamo svojo najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, dné 23. junija 1898.

Žalujoči ostali.

Pozor!

Novi, fin, dobri svinčniki

„Družbe sv. Cirila in Metoda“.

Z načelom, da kar se zalaga pod imenom dične naše družbe — mora biti najboljše kakovosti, da se obdrži in ostane v trajni rabi, založil sem s privolenjem slavnega vodstva nove fine svinčnike v korist „Družbe sv. Cirila in Metoda“, izdelane od prve svetovne firme te stroke: **L. C. Hardtmuth na Dunaju.**

Da se udomačijo ti novi, edino dobri svinčniki v vsaki narodni hiši, po pisarnah in solah in da se moje dobro blago ne zamenja s kakimi slabimi izdelki, izdanimi na ime družbe, zato

zahtevajte, kupujte in v lastno korist rabite le svinčnike, ki imajo poleg družbenega imena utisnjeno tudi tovarniško znamko

L. C. Hardtmuth.

Moje blago je prima-blago. Le k prima-blagu priuistiše firma **L. C. Hardtmuth** svojo znamko.

Cena svinčnikom je po 1, 2, 3, 4 in 7 kr. kos; v dvanajstoricah ceneje, prekupovalcem rabat. Zalaga in prodaja

Ivan Bonač

trgovina s papirjem in šolskimi potrebščinami v Ljubljani. Založnik priznane najlepših slovenskih razglednih dopisnic v korist „Družbe sv. Cirila in Metoda“ s podobe nje prvomestnika veleč. gosp. Tomo Zupana.

Cena za kos 5 kr., 100 kosov 4 gld. franko.

Prevzemam naročila za izdelovanje razglednih dopisnic v eni ali več barvah. Prosim, da se mi iz vseh krajev slovenske zemlje, kjer še nimam zveze, pošlje po 10 razglednih dopisnic proti takojšnji odškodnini. (421) 6-2

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah
22. 9. zvečer	734.7	20.2	sr. jzab.	oblačno	
23. 7. zjutraj	734.5	20.3	p. m. jzab.	del. jasno	0.2
2. popol.	733.5	25.3	sr. jzab.	skoro oblč.	

Srednja večerajšnja temperatura 21.5°, za 3.0° nad normalom.

Tuji.

21. junija.

Pri **Stonu**: Schwab, Wilhelm. Wiener, Deutsch, Weiler, Drexler z Dunaja. — Lenk iz Gradca.

Pri **Maliču**: Fritsche z Dunaja. — Weiser z Reke. — Lindehner iz Beljaka.

Pri **Juznem kolodvoru**: Mallner iz Trsta. — Pfajfar iz Leskovca.

Pri **Lloydju**: Hardt, Klein z Dunaja. — Pour iz Budimpešte.

Izjava.

S tem izjavljam, da nisem plačnica za nikakoršne dolgove, katere bi naredil moj mož **Janez Kunaver** (vulgo **Bežjak**) brez mojega dovoljenja.

Helena Kunaver,

433 1-1 posestnica v Dravljah hiš. št. 13.

Za spomlad in stavbeno dobo!

Vse kar treba pri kmetijstvu, popravljanju in zidanju hiš.

Orala, brane, lopate, motike, krampe, vile, vsakovrstne žage in pile, lonci (železoliti in ploščevinasti), nagrobni križi, različna mizarska, tesarska, kovaška, ključarska in usnjarska orodja.

Številniki, peči, kovano in valano železo, vsakovrstno kuhinjsko orodje, kovanja za okna, vrata in cele hiše. Železniške šine za oboke, cement, storje za stropce.

Zaradi opustitve trgovine

oblastno dovoljena

popolna razprodaja vsakovrstne železnine po tovarniških cenah.

Najlepša prilika g. trgovcem in sl. konsumnim društvom si vsakovrstno železnino najceneje naročiti. 293 53

And. Druškovič

Mestni trg št. 9./10.

Dratence in drat, vsakovrstne tehtnice, ploščevina vsakovrstna, kakor: mesingasta, pokfana, bakrena, cinkasta in pocinkana, bela in črna. Trombe za vodo in gnojnice. Svetilke in kovanja za kočije. Vsakovrstne ključalnice, mesingaste kljčke, pante in zapah. Ledene omare in pipe za pivo. Kroglice in keglje za kegljanje itd. itd. itd.

Le 50 kr. za 4 žrebanja.

Žrebanje pojutrišnjem!

315 2

Glavni dobitok

887 13

1krat 100.000 kron in 4krat 25.000 kron v denarjih po odbitku 20%.

Jubilejne razstavne srečke

à 50 kr.

priporoča **J. C. Mayer**, menjalnica v Ljubljani.

- I. žrebanje: 25. junija 1898.
- II. žrebanje: 6. avgusta 1898.
- III. žrebanje: 15. septembra 1898.
- IV. žrebanje: 22. oktobra 1898.

Edino pravo

420 15-3

originalno plzensko pivo

je le ono iz meščanske pivovarne v Plznu, ustanovljene l. 1842.

Edino to je bilo odlikovano na vseh razstavah, kjer je bilo izloženo, z najvišjimi počastnimi znaki.

Telefon št. 90.

Zastopnik: **Ivan Gorup** v Ljubljani.

Dunajska borza.

Dnó 23. junija.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 65 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 50 "
Avstrijska zlata renta 4%	121 " 40 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 " 85 "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 30 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	98 " 85 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	912 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	360 " 50 "
London vista	119 " 95 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 85 "
20 mark	11 " 75 "
20 frankov (napoleonor)	9 " 52 1/2 "
Italijanski bankovci	44 " 35 "
C. kr. cekini	5 " 63 "

Dnó 22. junija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	163 gld. 25 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160 " 75 "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	193 " — "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 25 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	139 " 25 "
Dunavske vravnave srečke 5%	128 " 75 "
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	110 " — "
Posojilo goriskega mesta	112 " 50 "
4% kranjsko deželno posojilo	99 " — "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 60 "
Prijoritete obveznice državne železnice	221 " — "
" južne železnice 3%	181 " 75 "
" južne železnice 5%	126 " 85 "
" dolenskih železnic 4%	99 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	201 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	170 " — "
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	27 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	85 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	79 " 50 "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 " — "
Ljubljanske srečke	22 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	157 " — "
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. 3510	— " — "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	431 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	76 " 85 "
Splošna avstrijska stavbinska družba	110 " 50 "
Montanska družba avstr. plan.	161 " 75 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	173 " 50 "
Papirnih rubljev 100	126 " 87 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l. Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.